

Protokół z IV posiedzenia

Międzyresortowego Zespołu do spraw materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej (telekonferencja)

21 września 2023 r.

1. Otwarcie posiedzenia

W zastępstwie za Pana Ministra Marka Gróbarczyka posiedzenie Zespołu otworzyła Pani Ewelina Fałowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Morskiej w Ministerstwie Infrastruktury.

2. Przyjęcie porządku obrad

Porządek obrad został przyjęty bez uwag.

3. Omówienie ewentualnych wniosków i spostrzeżeń z prezentacji przekazanej przez UXO Control

Przedstawiciel MSWiA zwrócił się z prośbą o informację, czy firma UXO Control posiada stosowne, wymagane polskim prawem zezwolenia do prowadzenia działalności związanej z usuwaniem materiałów niebezpiecznych na terytorium RP.

Przedstawiciel MRiT poinformował, że lista podmiotów posiadających stosowne zezwolenia dostępna jest w MRiT, a ww. przedsiębiorstwo nie posiada takiego zezwolenia, ani nie występowało o jego wydanie.

Sekretarz Zespołu zwrócił się do MRiT z prośbą o przygotowanie dokumentu opisującego proces wydawania takich zezwoleń oraz procedury dotyczące postępowania w przypadku pozyskania informacji o podmiotach prowadzących działalność z wykorzystaniem materiałów niebezpiecznych bez zezwolenia.

Przedstawiciel MSWiA zwrócił uwagę, że organy administracji publicznej mogą sprawować nadzór nad zgodnym z prawem realizowaniem ww. działalności poprzez odpowiednio skonstruowane zamówienia publiczne.

Przedstawiciel UM w Gdyni podkreślił, że właściwa kolejność działań administracji publicznej to w pierwszej kolejności określenie przez Zespół założeń planu działań dotyczących zarządzania materiałami niebezpiecznymi, następnie dobór środków odpowiednich do potrzeb, a dopiero na końcu rozpatrzenie propozycji przedstawionych przez firmy. Obecnie widoczny jest trend przeciwny – kreowanie zapotrzebowania przed ustaleniem faktów.

Sekretarz Zespołu podsumował prezentację UXO Control, która została przesłana pocztą elektroniczną do Członków Zespołu w dniu 1 września br., obejmującą strukturę, historię i sposób funkcjonowania firmy, która zajmuje się wsparciem branży offshore w zarządzaniu ryzykiem UXO w ramach strategii wybuchowych pozostałości wojennych i CBRNE (ang. chemical, biological, radiological, nuclear) na lądzie i pod wodą, w tym całym procesem od identyfikacji i oceny ryzyka, przez usuwanie po utylizację przy zastosowaniu wybranej technologii.

4. Omówienie rekomendowanych regulacji prawnych oraz wskazanie dostrzeżonych po wstępnym uporządkowaniu projektowanych przepisów luk i możliwych rozwiązań

5. Dokonanie wstępnej oceny skutków wdrożenia rekomendowanych przepisów prawnych, w tym ich kosztów oraz przedstawienie propozycji dotyczących sposobu finansowania określonych w projektowanych przepisach działań

Punkty 4 i 5 porządku obrad zostały omówione łącznie.

Przedstawiciel DGM MI podziękował za przekazane przez Członków Zespołu uwagi i przedstawił je wraz z krótkim komentarzem. Poinformował, że w tygodniu następującym po posiedzeniu Zespołu do jego Członków zostanie przesłane zestawienie tabelaryczne wraz z uwagami i komentarzami. Poprosił również, aby dalsze prace nad projektem zmian regulacji, prowadzone były przy wykorzystaniu przekazanego zestawienia w trybie rejestracji zmian. Zwrócił również uwagę, aby Członkowie Zespołu przysyłając propozycje oraz uwagi załączali również wstępne oceny skutków rekomendowanych przepisów i zmian.

Zgodnie z Planem działań Zespołu na rok 2023 propozycje i uwagi należy przysyłać do Sekretarza Zespołu do dnia 27 października br.

6. Omówienie możliwych płaszczyzn współpracy w dziedzinie materiałów niebezpiecznych zalegających na dnie morskim między poszczególnymi Członkami Zespołu na podstawie dokonanych indywidualnie przez poszczególnych Członków Międzyresortowego Zespołu analiz zgodnie z pkt 3.3 planu działań Zespołu na rok 2023

Przedstawiciele MON oraz DGWiŻŚ MI przedstawili propozycje dotyczące współpracy międzyresortowej obejmujące w szczególności: rozwiązania prawno-administracyjne, monitorowanie zagrożeń, nadzór nad podmiotami realizującymi poszczególne działania związane z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, upowszechnianie wiedzy dotyczącej zatopionych materiałów niebezpiecznych, wymianę informacji z portami, firmami i instytucjami międzynarodowymi oraz zaproszenie do udziału w pracach Zespołu przedstawiciela MF.

Sekretarz Zespołu poinformował, że w trakcie uzgadniania w SKRM projektu zarządzenia powołującego niniejszy Zespół taka próba została podjęta, jednak MF nie zdecydowało się na włączenie w prace Zespołu w charakterze Członka.

7. Przedstawienie przez Członków Międzyresortowego Zespołu informacji na temat podejmowanych w okresie od ostatniego posiedzenia działań związanych z materiałami niebezpiecznymi zalegającymi na obszarach morskich RP, w tym o projektowanych regulacjach prawnych, udziale w szkoleniach, spotkaniach i konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz otrzymanych zgłoszeniach na temat zidentyfikowanych materiałów niebezpiecznych lub powiązanych z nimi problemów

Przedstawiciel MRiT przedstawił informację na temat organizowanych przez resort cyklicznie od ponad dwudziestu lat seminariów dotyczących wykonywania postanowień Konwencji o zakazie broni chemicznej z uwzględnieniem roli i zadań przemysłu. Planowane na termin 27-29 września br. seminarium zostało odwołane ze względu na otrzymaną notyfikację z Organizacji ds. zakazu broni chemicznej w sprawie inspekcji łączonej rozpoczynającej się we Wrocławiu a kończącej w Warszawie, która ma się odbyć w tym samym czasie. Przedstawiciel MRiT zaprosił Członków do rozważenia udziału w konferencji o nieco szerszym temacie obejmującym kontrolę i obrót materiałami podwójnego zastosowania, która odbędzie się w grudniu br.

Przedstawiciel MSWiA poinformował o wsparciu MRiT w organizacji inspekcji na terytorium Polski oraz zwrócił uwagę na potrzebę współpracy między Członkami Zespołu w kwestii uzgadniania aktów

prawnych, w szczególności w aspekcie obecnie procedowanego projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych.

Przedstawiciel MKiŚ GIOŚ poinformował o zakończeniu prac nad oceną za rok 2022 stanu jakości Morza Bałtyckiego na tle ostatnich 10 lat i zobowiązał się do przesłania Członkom Zespołu rozdziału dotyczącego badań prowadzonych w zakresie bojowych środków trujących i wraków. Powiadomił również o zakończeniu kolejnego etapu mozaikowego sonarowania dna Morza Bałtyckiego pod kątem wytypowania miejsc nowych siedlisk dennych. Na prośbę przedstawicieli urzędów morskich zdecydował o podjęciu próby pozyskania dodatkowych danych od wykonawcy, umożliwiających wytypowanie listy obiektów zidentyfikowanych w trakcie badania, które można poddać dalszej analizie. Ponadto poinformował o prowadzeniu badania osadów dennych pod kątem zanieczyszczeń, w tym iperytu. Informacje pozyskane z badań mogące wskazywać na obecność materiałów niebezpiecznych zostaną przez GIOŚ przekazane BHMW oraz urzędom morskim.

Sekretarz Zespołu przedstawił informację na temat uzgadniania zobowiązań, które mają być ogłoszone podczas Our Baltic Conference 2.0, która odbędzie się w Połędzie (Litwa) w dniu 29 września br. oraz poprosił o poinformowanie, czy któryś z resortów postanowił wziąć udział w charakterze partnera lub partnera stowarzyszonego w którymś z projektów realizowanych w ramach programu INTERREG, do których zaproszenia zostały do Członków wysłane przez Sekretarza na prośbę projektodawców.

Przedstawiciel UM w Gdyni poinformował o planach włączenia się UM w projekt BAMURRO w szczególności ze względu na możliwość uzyskania dostępu do przeglądu rozwiązań prawnych dotyczących zatopionych materiałów niebezpiecznych w innych krajach basenu Morza Bałtyckiego oraz stosowanych metodach remediacyjnych.

8. Sprawy różne / wolne wnioski

Przedstawiciel MSWiA poinformował o zidentyfikowanych rozbieżnościach w zadaniach Zespołu oraz procedowanego projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Wód Morskich oraz o artykule opublikowanym na portalu morskim opisującym opracowanie przez pracowników naukowych UJ w Krakowie generatora elektronów mającego zastosowanie przy badaniu zawartości zamkniętych zbiorników znajdujących się na dnie morskim bez naruszania ich powłoki.

Na koniec przypomniano o wynikających z niniejszego posiedzenia oraz z planu działań Zespołu na rok 2023 zadaniach dla Zespołu i ich terminach.

9. Zakończenie posiedzenia

Na tym posiedzenie Zespołu zakończono.

Załączniki do protokołu:

Załącznik nr 1 – Lista obecności

Dominika Dłutek-Malinowska

Sekretarz Zespołu

Marek Gróbarczyk

Przewodniczący Zespołu

Załącznik nr 1 do Protokołu – Lista obecności

1. Ewelina Fałowska – Ministerstwo Infrastruktury
2. Paweł Banaś – Ministerstwo Infrastruktury
3. Dominika Dłutek-Malinowska – Sekretarz Zespołu; Ministerstwo Infrastruktury
4. Juliusz Stępniewski – Ministerstwo Infrastruktury
5. Jan Młotkowski – Urząd Morski w Gdyni
6. Zenon Kozłowski – Urząd Morski w Szczecinie
7. kmdr por. Andrzej Bartczak – Ministerstwo Obrony Narodowej
8. Paweł Durys – Ministerstwo Obrony Narodowej
9. Roman Jaworski – Drugi Zastępca Przewodniczącego; Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
10. Małgorzata Marciniwicz-Mykieta – Trzeci Zastępca Przewodniczącego; Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
11. Magdalena Kamińska – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
12. Andrzej Zbylut – Ministerstwo Klimatu i Środowiska
13. Maciej Kapalski – Ministerstwo Aktywów Państwowych
14. Eliza Jaśkowska – Ministerstwo Rozwoju i Technologii
15. Paweł Pełka – Ministerstwo Infrastruktury
16. Barbara Lewkowska – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
17. Katarzyna Kordyka – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
18. Robert Drzazga – Ministerstwo Spraw Zagranicznych